

Nr. 1
2022

PRO MUSICA

Revista studenților
Facultății de Muzică

- ▣ Evenimente
- ▣ Interviu
- ▣ Curiozități
- ▣ Creație
- ▣ Recenzii

Universitatea
Transilvania
din Brașov
FACULTATEA
DE MUZICĂ

Revistă de informare muzical - culturală

Comitet editorial:

Prof. Dr. Mădălina Dana Rucsanda

Lect. Dr. Noémi Karácsony

Stud. Andrei Gherman, anul II Muzică

Stud. George Toma, anul II TAM

Layout & tehnoeditare

George Toma

ISSN 2501-7640

ISSN-L 2501-7640

Numărul 1, 2022

Facultatea de Muzică Braşov,

Str. Andrei Şaguna nr. 2, corp Z

Tel. 0268 478 884 / 0268 419 611 Fax. 0268 419 611

E-mail: f-muz@unitbv.ro

Editura Universităţii Transilvania

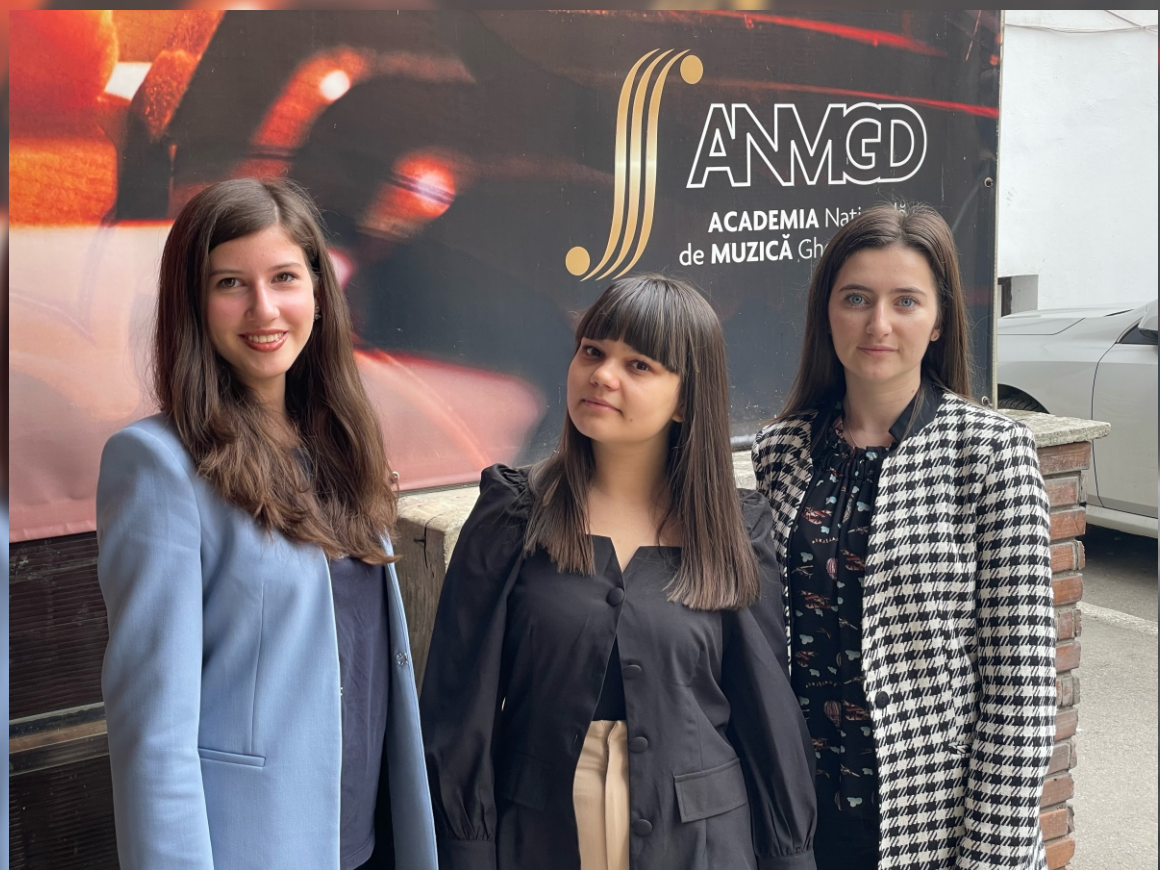
Str. Iuliu Maniu nr. 41A, 500091 Braşov

Tel. 0268 476 050, Fax. 0238 476 051

E-mail: editura@unitbv.ro

CUPRINS

Impresii de la Cluj	3
Impresii de la AFCO 2022	2
Centenar Iannis Xenakis – 100 de ani de la nașterea marelui compozitor	6
Conferința Internațională Știința Muzicii – Excelența în Performanță, Ediția a 12-a	7
Workshop de meloterapie cu ocazia Zilei Universității "Transilvania"	9
Recital „În frumoasa lună mai...”	10
Incursiune pe tărâmul Cartaginei	12
Concertul „Magia filmului”	14
Concertul "Christmas Songs"	16
Concertul de Crăciun	17
Facultatea de Muzică la Ambasada României din Spania	18
Universitatea Transilvania din Brașov în Peru și Ecuador	19
Concerte în Sri Lanka	20
Lăuta în Renașterea italiană și franceză	22
„Cu surle și trâmbițe”, instrumentele voievozilor	26
Creații literare ale studenților	28

Impresii de la Cluj

Echipa noastră formată din studentele din anul III Voicescu Andreea, Șandru Marina-Alexandra și Pîță Constantina-Valentina se bucură foarte mult de ocazia pe care a avut-o de a participa la Concursul Național de Antreprenariat și Management Artistic S-M-ART, găzduit de Academia de Muzică “Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca. Trebuie să recunoaștem că participarea noastră la acest concurs se datorează în principal doamnei profesoare Emilia Giol, care ne-a susținut și ne-a încurajat, să aplicăm una dintre ideile noastre, și anume să organizăm o serie de concerte timp de 3 luni în care noi, studenții Facultății de Muzică, să promovăm un repertoriu muzical diversificat: muzică clasică, jazz și muzică tradițională românească. Pentru a face mult mai atractivă invitația la aceste concerte cu muzică de calitate, noi ne-am propus să apelăm la firma Kaufland care să contribuie cu vouchere de cumpărături pentru fiecare participant la concert.

În data de 7 aprilie 2022 am avut prilejul de a prezenta proiectul pe care l-am numit “Muzica și publicul ei”. În drumul spre Cluj am luat cu noi multă energie pozitivă, entuziasm, dar și emoții constructive, care ne-au ajutat să ne organizăm pentru a avea o prestație bună la concurs. De asemenea, faptul că am fost înconjurați de colegii de clasă, care s-au înscris și ei la concurs, ne-a adus un plus de voie bună, dar și de încredere, prezentându-ne unul altuia proiectele și schimbând opinii. Când am ajuns, un apus arămiu superb ne aștepta, iar dimineața un răsărit cu speranțe pentru noua experiență a concursului. La Academia de Muzică “Gheorghe Dima” am sesizat participanți din toată țara care făceau repetiții pentru prezentarea proiectelor, la fel ca și noi, dornici să-și prezinte ideile cu încredere. Înainte să intrăm în sala de conferințe ne-am organizat discursul, știind cu exactitate ce avem de spus, încercând să facem tot posibilul de a convinge juriul. Știam că felul în care ne exprimăm contează foarte mult pentru formarea opiniilor juraților despre întreg proiectul.

Când a sosit momentul să intrăm în sala de conferințe, fiecare dintre noi a avut emoții, dar în ciuda lor, ne bucurăm că am reușit să transmitem juriului care sunt motivele pentru care am participat la acest concurs, dar și planurile pe care le putem pune în aplicare, câteva dintre aceste idei fiind: importanța familiarizării publicului cu genuri muzicale deosebite și mai puțin promovate în același timp, experiența scenică a tuturor artiștilor implicați, acumularea unor noi piese muzicale aparținând unui repertoriu de valoare, generarea unor noi fonduri pentru viitoare proiecte artistice, dar și impactul pozitiv al firmei Kaufland asupra clienților săi prin susținerea acțiunilor culturale. Câteva ore mai târziu, la decernarea premiilor, am aflat că proiectul echipei noastre a fost răsplătit cu premiul I, de care ne-am bucurat nespus de mult. După gală am sărbătorit cu o plimbare în centrul orașului, în Piața Unirii și cu o cină la terasă, povestind despre experiența de neuitat pe care am avut-o.

Impresii de la AFCO 2022

Salutare, drag coleg care citești aceste rânduri! Eu sunt George. În linii scurte, eu sunt un inginer pasionat de muzică care a decis să-și urmeze calea în această minunată direcție artistică.

Am ales să mă înscriu la Facultatea de Muzică din Brașov în anul 2019 și a fost una din cele mai bune decizii luate de mine. De ce spun asta? Ei bine, de atunci am avut parte de mediul pe care mi-l doream de multă vreme. În alte cuvinte, un mediu în care să fiu înconjurat de oameni pasionați de muzică, un mediu în care îmi pot exprima ideile creative, un loc în care mi-am lărgit orizonturile cunoașterii în muzică și un loc în care mi s-au oferit oportunități pe care de altfel nu le-aș fi avut. Ce oportunități? Oho... Câte și mai câte!

Una dintre aceste oportunități este aceea de a participa la evenimentul AFCO 2022 (Absolvenți în Fața Companiilor) și chiar de a câștiga premiul 1 la secțiunea la care am fost înscris. Tot aici am și cântat la scenă deschisă alături de Academic Music Factory (band-ul Facultății de Muzică) după festivitatea de premiere. Sunt mândru de această realizare.

De ce am spus mai sus că participarea la AFCO a fost o oportunitate demnă de adus în atenție? Păi, acolo am putut expune o idee pe care o aveam de ceva vreme în minte, și anume despre impactul muzicii asupra stării de bine a copiilor și a vârstnicilor. Plecând de la acest fundament, proiectul prezentat a vizat implementarea unui parc muzical în Brașov. Mă bucur că am avut prilejul de a lucra sub îndrumarea prof. univ. dr. Mădălina Rucsanda, care mi-a fost alături și m-a susținut în elaborarea acestei idei.

Știm cu toții că muzica este pretutindeni și că are puterea de a ne schimba starea în anumite circumstanțe. Acest fapt este și documentat științific, întrucât meloterapia folosește deja influențe sonore armonioase capabile să modifice undele cerebrale și frecvența cardiacă. Pentru realizarea proiectului s-a făcut un studiu de piață prin sondaj în mai multe locații din oraș. În acest fel, am identificat grupele de vârstă pentru care se adresează amenajarea parcului și, bineînțeles, am identificat și nevoia pentru așa ceva în rândul oamenilor. Putem afirma că muzica are un rol important în dezvoltarea abilităților cognitive ale copiilor și are, de asemenea, un rol major în menținerea anumitor abilități în rândul vârstnicilor. Ideea de a amenaja un parc cu instrumente muzicale în aer liber a fost îmbrățișată de cei care au participat la sondaj, dovadă fiind procentul de 100% care au afirmat că le place ideea.

Prin intermediul AFCO, ideile de acest fel pot fi expuse în fața companiilor și dacă există interes, acestea pot alege să investească în susținerea unor astfel de inițiative. Atmosfera din timpul desfășurării evenimentului a fost energizantă și am avut ocazia de a cunoaște mai mulți colegi la fel de entuziasmați de la alte facultăți. Un alt aspect de luat în considerare este și acela că se pot forma colaborări frumoase când se adună laolaltă oameni pasionați de ceea ce fac. Proiectul a fost prezentat în fața comisiei de evaluare cu emoțiile de rigoare și câteva ore mai târziu am fost anunțat că trebuie să fiu prezent la festivitatea de premiere întrucât proiectul meu a fost desemnat câștigător.

A fost o bucurie imensă și un sentiment de împlinire, realizând că munca depusă și ideea proiectului sunt apreciate și de interes. Aș mai repeta experiența? Cu siguranță că da! Recomand tuturor cunoscuților care sunt studenți să se implice în astfel de proiecte deoarece este o experiență unică ce contribuie la dezvoltarea ta personală și prin proiectul tău poți chiar tu să aduci o schimbare cât de mică în această lume.

Te salut cu drag și îți mulțumesc pentru atenție!

Ciungălan George, Anul III, Muzică

Centrul Iannis Xenakis

Cu ocazia centenarului nașterii lui Iannis Xenakis, în 2022, numeroase manifestări au loc în lume: concerte, conferințe, chiar și recrearea unui politop (Paris, Franța). Recent, între 24-29 mai 2022, în Grecia, a avut loc un amplu simpozion organizat de Universitatea Kapodistria din Atena, Universitatea Paris 8 și Asociația „Les Amis de Xenakis”.

Născut la Brăila, Iannis Xenakis a fost un compozitor avangardist, muzica sa incitând la dezbateri spectaculoase, la replici reverberante despre nonconformismul său. Nivelurile de complexitate ale muzicii lui Xenakis au avansat și pe baza studiilor sale interdisciplinare de inginerie, arhitectură (fiind partener de proiecte cu bine cunoscutul arhitect Le Corbusier), de matematică, dar și pe baza interesului său în ceea ce privește fizica cuantică, istoria, arheologia, astrofizica, filosofia, dimensiunea socio-politică și psihologia socială. A desfășurat modele sonore reprezentative în muzică și și-a folosit experiența dobândită, creativitatea și viziunea în crearea unor construcții unice – politopii. De asemenea, Xenakis a fost printre primii compozitori care au introdus calculul computațional și compoziția algoritmică în muzică, articulând deja din anii '60 programe de computer specializate.

Opera lui Xenakis nu a încetat să atragă interesul unei game largi de artiști și cercetători. În ultimele decenii s-a dezvoltat în mod constant un volum mare de lucrări conexe, artistice și academice, care variază de la studii de arhivă până la reelaborări artistice ale ideilor originale ale lui Xenakis. Ideea unui domeniu interdisciplinar de studii Xenakis, a unui dialog fructuos cu alte domenii, inclusiv cu cele care depășesc muzica sau arhitectura propriu-zisă a fost propunerea și totodată tema dezbaterilor. Simpozionul din Grecia a adus laolaltă experți muzicologi și pe cei mai versați interpreți ai muzicii xenakiene. Au fost prezentate lucrări inedite și extrem de interesante, workshop-uri, concerte și chiar excursii culturale pe urmele lui Xenakis. Lucrări cunoscute, dar și mai puțin cunoscute ale lui Xenakis au fost interpretate absolut magnific, de exemplu recitalurile lui Pavlos Antoniadis, cel mai important interpret al lucrărilor pentru pian al lui Iannis Xenakis.

De la Makis Solomos (biograful lui Xenakis) la Benoit Gibson (specializat în sinteza stocastică), de la Jean-Marc Chouvel (unul dintre discipolii lui Xenakis și fin analist al muzicii sale) la Miha Iliescu (fervent promotor al teoriilor xenakiene), și lista poate continua la nesfârșit, s-a simțit deschiderea și interesul pentru Iannis Xenakis și muzica sa.

De asemenea, vreau să semnaliez două lucruri: prezența numeroasă a tinerilor atât la conferințe, cât și la concerte și implicarea în toate momentele simpozionului a doamnei Mahki Xenakis, artist plastic parizian, fiica compozitorului care a vorbit despre tatăl său cu bucurie și nostalgie în același timp. Evenimentele simpozionului au avut loc la Atena, dar și la Nafplio, vechea capitală elenă și s-au încheiat de ziua de naștere a lui Xenakis (29 mai) prin evocarea Politopului din Micene.

Chiar dacă studiile sale de tinerețe s-au concretizat la Atena, iar cea mai mare parte a vieții a petrecut-o la Paris, România este onorată de a-l fi avut pe Iannis Xenakis în primii săi ani de viață, anii care l-au format și influențat din punct de vedere psihologic, cultural și educațional. Astfel că, în perioada 20-24 octombrie 2022, Universitatea Transilvania, împreună cu Filarmonica Brașov vor organiza un simpozion-festival comemorativ al operei compozitorului și arhitectului Iannis Xenakis (1922-2001). Invitații de marcă sunt dornici de a încheia festivitățile centenarului Iannis Xenakis în țara sa de baștină, la Brașov și Brăila. Sperăm că acest eveniment se va bucura de interes, de o participare masivă și că va fi promovată o relație simbiotică pe termen lung între artă și cercetarea academică.

Conferința Internațională Știința Muzicii Excelență în performanță - ediția a 12-a

În perioada 19-21 noiembrie 2022, s-a desfășurat unul dintre cele mai importante evenimente științifice organizate de Facultatea de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov, *Conferința Internațională Știința Muzicii – Excelența în Performanță*. Aflat la cea de-a 12-a ediție, evenimentul se bucură de o vizibilitate internațională în continuă creștere, distingându-se și în acest an prin prezența invitaților de seamă, ce au reprezentat instituții de învățământ superior din țară și din străinătate: Universitatea Sorbona din Paris, Univesitatea Evora din Portugalia, Universitatea de Artă din Isfahan, Iran, Universitatea de Arte George Enescu din Iași, Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca, Universitatea de Vest din Timișoara.

Au fost prezentate materiale științifice având diverse subiecte, precum muzicologie, etnomuzicologie și etnologie, muzică sacră, educație muzicală sau artele spectacolului. Un aspect aparte al acestei ediții a Conferinței a fost organizarea unor sesiuni speciale, precum cea dedicată cercetărilor din domeniul Meloterapiei sau sesiunea specială dedicată studenților, prin acest demers organizatorii dorind să încurajeze formarea viitorilor cercetători și dezvoltarea unei perspective analitice asupra actului muzical în rândul tinerilor muzicieni.

Participanții la Conferința Internațională Știința Muzicii – Excelența în Performanță au avut ocazia de a se bucura și de două evenimente muzicale de excepție: Concertul *Va! Speme infida!* Susținut de Ansamblul Le Baroque Nomade, coordonat de Prof. Jean-Christophe Frisch de la Universitatea Sorbona din Paris, respectiv concertul *Magia filmului* susținut de orchestra, corul și soliștii Facultății de Muzică, sub bagheta maestrului Traian Ichim.

Această ediție a Conferinței s-a remarcat prin calitatea cercetărilor prezentate și a activităților propuse. Sperăm ca edițiile viitoare să se înscrie în aceeași direcție ascendentă, contribuind la creșterea vizibilității și internaționalizarea instituției.

Workshop de meloterapie cu ocazia Zilei Universității „Transilvania”

Anul 2022 este al 10-lea an consecutiv în care universitatea brașoveană sărbătorește Ziua Universității “Transilvania”. Astfel, în perioada 25.02 – 05.03.2022 au fost organizate diverse activități și manifestări atât la nivel de facultăți, cât și la nivel de universitate. Facultatea de Muzică a planificat un workshop de meloterapie și două recitaluri instrumentale susținute de studenții și profesorii facultății.

Workshop-ul de meloterapie s-a desfășurat în cadrul Institutului de Cercetare-Dezvoltare al Universității “Transilvania” din Brașov împreună cu studenții anului 1, de la specializarea Muzică, fiind coordonat de lector dr. Belibou Alexandra. Așadar, au fost organizate o serie de activități și jocuri interactive ce au avut ca scop dezvoltarea lucrului în echipă și a creativității, gestionarea emoțiilor și eliminarea oricărei rămășițe de timiditate, dar și determinarea studenților de a rezolva sarcinile trasate în timp util. Câteva dintre activitățile propuse au fost: prezentarea studenților într-un mod unic, personal, cu ajutorul instrumentelor puse la dispoziție, conceperea unei coregrafii pe un fragment muzical, realizarea a 3 momente muzicale care să corespundă anumitor stări, emoții, provocarea de a-i pune pe studenți în rolul de “detectivi” și de a asambla piesele puzzle-ului, rezultând ordinea cronologică a evenimentelor, precum și deznodământul poveștii.

La finalul acestei zile, toți studenții participanți s-au simțit câștigători, deoarece au avut ocazia să-și îmbogățească cunoștințele, să se cunoască mai bine, poate chiar să lege prietenii și să-și depășească limitele, fiind capabili să ducă la bun sfârșit sarcinile impuse, contracronometru. Studenții s-au simțit mai motivați ca niciodată, confirmându-și faptul că au făcut alegerea potrivită venind la această facultate și, cu siguranță, se vor implica, într-un număr la fel de mare, în viitoarele activități ce se vor desfășura în cadrul universității.

Neacșu Cătălina, anul II, Muzică
Gherman Andrei, anul II, Muzică

Recital „În frumoasa lună mai...”

În luna mai, Facultatea de Muzică din Brașov a organizat în parteneriat cu Opera din Brașov două evenimente în care studenți tineri și talentați au avut oportunitatea să arate ce au dobândit pe parcursul anului universitar. Astfel, pe 13 mai 2022 a avut loc recitalul vocal-instrumental „În frumoasa lună mai...” în Foaierul Operei, fiind susținut de studenți de la clasa prof. univ. dr. Cristina Soreanu și asist. univ. dr. Noémi Karácsony: Marisa Berbecaru, Ana-Maria Păcurar, Diana Vancea, Katalin Fehér, Gherebenes Ede Liviu, Kerezsi Csanád Róbert, Karina Butnaru, Iulia Vasilache, Anca Bratu, Diana Logofătu, Andreea Lungu, Andreea Lădaru, Márta Lövenberger, Ligia Tomescu și Emőke Țicleanu. Aceștia au fost acompaniați la pian de doamna prof. asoc. Sena Ducariu. Programul a fost foarte diversificat, fiind interpretate lieduri, arii, duete și terțete din opere și operete din 3 epoci muzicale diferite (Baroc, Clasicism și Romanticism).

Acest spectacol și-a propus să aducă în atenția publicului faptul că muzica este o artă complexă, aceasta împletindu-se cu textul într-o atmosferă sonoră plăcută. Emoțiile, aplauzele, felicitările și încurajările primite de către studenți sunt constructive și reprezintă o sursă de motivație și încredere în sine atât pentru studenții aflați la prima apariție în public, cât și pentru cei mai experimentați, motivație și încredere ce nu constituie altceva decât primii pași spre clădirea viitoarelor lor cariere de muzicieni. Datorită acestor recitaluri adresate oricărui pasionat de muzică, fiind organizate de facultate, studenții au posibilitatea să se afirme și să creeze o legătură cu iubitorii de artă și cultură.

Păcurar Anamaria, anul II, Interpretare Muzicală – Canto
Gherman Andrei, anul II, Muzică

Incursiune pe tărâmul Cartaginei

Numeroase povești răsar și apun în fiecare clipă. Și odată cu ele ne naștem noi. Le lăsăm să ne mistuiască și să ne devoreze, pentru că știm că asta este singura noastră șansă de a deveni nemuritori. Iar poveștile, capricioase ca vântul, ne înfulecă și pleacă mai departe.

Niciodată o poveste nu rămâne la fel. Își schimbă forma ca un cameleon. Știe că în momentul în care va fi prinsă va dispărea pe veci, așa că se schimbă mereu, apărându-și vraja cu orice preț. Se cuibărește cel mai adesea în inimile aprinse de dorințe, pentru că acolo va trăi cel mai mult – povestea, nu și inimile. Inima înghețată de singurătate și apoi consumată de iubire a Didonei, regina Cartaginei, arde ca o flacără, apoi se stinge. Însă povestea ei străbate timpul până în vremuri noi, până astăzi, iar în drumul ei foarte lung – pentru că poveștile obosesc – singurul grai care o mai cuprinde este muzica.

Muzica lui Henry Purcell a străbătut o cale lungă de la sfârșitul secolul al VII-lea până astăzi, purtând cu ea curajul unui prinț rămas fără imperiu, dragostea unei regine care deși avea totul, se simțea mereu singură, loialitatea unei tinere care nu a cunoscut încă suferința, abisul nimicniciei în care vrăjitoarele îi urau pe toți cei care prosperau, o scurtă înfățișare divină apoi, desigur, grija unor curteni și spiritul temerar al unor marinari care să ducă povestea cu ei mai departe.

Magia a poposit și pe la noi, în două spectacole ale secției de Interpretare muzicală – Canto de la Facultatea de Muzică din Brașov (7 și 8 Mai), susținute în Sala Festivă a Complexului Memo. Iar ce a fost esență s-a îmbrăcat într-o nouă formă, astfel că regina năpăstuită Dido a devenit Kitti Székely (SPIV II), prințul troian Aeneas – Csanád Kérezsi (IMC II), tânăra confidentă a reginei – subsemnata, două curtence cu rang mai înalt – Ligia Tomescu (SPIV I) și Ștefania Necula (IMC II). Forțele răului, vrăjitoare și spirite „s-au reîncarnat” în Marta Lövenberger, Andrea Sandor, Valentina Popa (SPIV I), Erika Albu, Andreea Șchiopu, Cătălina Catrina (IMC IV), Florentina Matei și Karina Butnaru (IMC III). Căpitan de vas și șefă a marinarilor a fost Elisa Gheorghe (IMC II). Cum era nevoie și de un spirit care să îl ademenească pe Aeneas departe de aleasa inimii sale, această misiune i-a revenit lui Katalin Feher. Bagheta magică a ajuns în mâinile maestrului dirijor Koichiro Kanno – invitat, care împreună cu dna. lect. univ. dr. Mihaela Pavel, a dat glas muzicii și totodată, imaginației noastre. Evenimentul a fost organizat de dna. lect. univ. dr. Mihaela Buhaiciuc.

De-a lungul acestei experiențe am crescut cu toții, din mai multe puncte de vedere. Fiind primul proiect de o asemenea anvergură în care am fost implicați, am învățat importanța disciplinei, a unei organizări metodice și nu în ultimul rând, a comunicării și a încrederii reciproce ca parteneri de scenă. De asemenea, am avut ocazia să exersăm și să valorificăm tehnicile de actorie învățate în anii precedenți, dezvoltând o viziune și chiar o relație cu personajele pe care fiecare dintre noi le-a interpretat. Curtenii nu au rămas doar corul anonim, ci fiecare și-a atribuit un nume, o meserie și un motiv pentru care se afla acolo, exercițiu care ne-a ajutat să fim cu atât mai prezenți și implicați în a da viață poveștii de pe scenă.

Personal, aș putea spune că interpretând-o pe Belinda, confidenta reginei, mi s-a reconfirmat câtă putere stă în spatele unui zâmbet. Deși Belinda ar putea părea naivă, mereu văzând soluțiile simple, mereu în planul secund, însoțind-o pe regină (Belinda nu apare în nicio scenă singură) ea este tot cea de la care Dido își ia ultima fărâamă de putere când se vede complet părăsită și cea care o ține în brațe pentru a-i ușura cumva moartea (nu avem parte de happy-end... Aeneas decide că trebuie să își continue călătoria pe mare pentru a nu ofensa zeii, iar Dido se simte amăgită și înșelată; trădarea și despărțirea de Aeneas îi provoacă atât de multă suferință încât se sinucide).

Dido și Aeneas este o tragedie „concentrată”, de aproximativ 45 de minute. Pentru ascultătorul obișnuit, poate fi păhărelul de tărie. Profunzimea psihologică a personajelor nu cruță atenția ascultătorului și cu atât mai puțin pe cea a soliștilor, astfel că lumea noastră cotidiană se comprimă și devine poartă către absolut orice tărâm ne-am imagina, chiar și regatul Cartaginei, din Aeneida lui Vergilius...

Concert „Magia filmului”

În perioada 19-21 noiembrie 2022 s-a desfășurat una dintre cele mai însemnate manifestări ale Facultății de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov: Conferința Internațională „Știința muzicii – Excelență în performanță”. Scopul acestei conferințe a fost de a întruni la un loc experți în domeniul muzical din diverse regiuni ale Europei și de a-și expune fiecare dintre ei rezultatele obținute în urma cercetărilor efectuate. În același timp, participanții au avut ocazia de a face schimb de opinii și idei, dar și de a lega viitoare colaborări și parteneriate inter-instituționale.

La sfârșitul fiecărei zile, după o serie de prezentări din diverse arii ale muzicii (scopul și rezultatele uluitoare ale meloterapiei, subiecte din muzica clasică, folclor, muzică de film etc.), participanții și oamenii pasionați de artă s-au putut delecta cu programele artistice dedicate acestei conferințe. Astfel, pe 20 noiembrie 2022 a fost organizat concertul „Magia filmului”, avându-l ca dirijor pe domnul lect. univ. dr. Traian Ichim. Acesta a avut sub bagheta sa corul și orchestra Facultății de Muzică din Brașov, dar și pe soliștii Neacșu Cătălina-Alexandra, Hristea Andreea, Mîrți Ioana și Stancu Andrei, aflați sub îndrumarea doamnei prof. asoc. drd. Anda Pop și a domnului prof. asoc. dr. Valentin Muntean. Câteva dintre cele mai cunoscute coloane sonore din istoria filmului s-au auzit pe scena Sălii Patria, printre acestea numărându-se *Game of Thrones*, *Beauty and the Beast*, *Schindler's List*, *The Godfather*, *My heart will go on*, *Cinema Paradiso*, *The Muppets* și multe altele.

Timpul de pregătire pentru acest concert a fost extrem de scurt și a confirmat, fără îndoială, profesionalismul și seriozitatea studenților implicați, care de fiecare dată sunt dedicați, prompti și meticuloși în ceea ce fac. A fost o seară excepțională prin prisma faptului că acest gen de muzică nu este atât de mult abordat în concertele vocal-simfonice și a fost o ocazie inedită de a asculta piese muzicale ale unor importante și renumite producții cinematografice internaționale în manieră clasică. Acest eveniment nu s-ar fi putut desfășura fără susținerea și pasiunea pentru muzică a domnilor profesori, dar și a implicării conducerii Facultății și a Universității Transilvania.

Concertul „Christmas Songs”

Magia Crăciunului a sosit din nou la Brașov, iar pentru că sărbătoarea nu este împlinită fără cântecele ce-i poartă amprenta inconfundabilă, studenții Facultății de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov au adus în dar pe 13 decembrie 2022 la Aula Universității cele mai frumoase cântece de sărbători. Studenții claselor de pop-jazz și-au reunit forțele în cadrul concertului „Christmas Songs” susținut de „Academic Music Factory”, band-ul Facultății de Muzică coordonat de prof. asoc. drd. Florin Bălan, împreună cu soliștii îndrumați de prof. asoc. drd. Anda Pop, prof. asoc. drd. Luiza Zan și prof. asoc. dr. Valentin Muntean.

Repertoriul ales este unul internațional, întrunind atât colinde tradiționale românești, cât și cântece internaționale de Crăciun: *Ziua-i mare, seara-i sfântă, Rockin' around the Christmas tree, Everyday is Christmas, Colindă sfântă, White Christmas, O holy night, Santa baby* sunt doar câteva din binecunoscutele titluri. Interpretarea pieselor a fost realizată într-un mod aparte, autentic, imprimând astfel candoarea și inocența copilăriei. De asemenea, spectacolul a avut parte de un moment de excepție, și anume doamna prof. asoc. drd. Luiza Zan, una dintre cele mai cunoscute interprete de jazz din România, a încântat spectatorii cu o surpriză muzicală interpretată în manieră proprie, fiind acompaniată la pian de domnul prof. asoc. drd. Florin Bălan.

Atmosfera creată a fost una călduroasă, primitoare, iar publicul a ascultat cu atenție, a aplaudat și a rămas surprins în mod plăcut de prestația studenților care s-au pregătit zilnic pentru ca, în final, concertul să se dovedească o adevărată reușită. Pe această cale, studenții sunt recunoscători și mulțumesc conducerii Facultății de Muzică din Brașov și Universității Transilvania pentru ocaziile oferite de a demonstra eforturile și munca depuse, dar și pentru încrederea acordată.

Concertul de Crăciun

Perioada magică a sărbătorilor s-a apropiat cu pași repezi, amintind oamenilor de iernile din copilărie. Pentru a conduce publicul în atmosfera Crăciunului, studenții de la Facultatea de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov au conceput un program de colinde, cântece fredonate de persoane de toate vârstele, cu scopul de a bucura sufletele celor prezenți la eveniment. Acest concert a fost susținut în data de 20 decembrie 2022 la Sala Patria. Programul muzical a cuprins piese cunoscute, interpretate în manieră vocal-instrumentală de orchestra și corul Facultății de Muzică, câteva dintre acestea fiind *Feliz Navidad*, *Rejoice! Christ is born!*, *This Holy Christmas Night*, *White Christmas* și altele.

Cele două ansambluri au avut ocazia să o acompanieze pe tânăra interpretă Diana Logofătu, studentă în anul I Master la programul de studii SPIIV, afându-se sub îndrumarea doamnelor prof. univ. dr. Cristina Soreanu și asist. dr. Noémi Karácsony. Ultima reprezentație a corului și a orchestrei a fost un colaj de colinde românești, care a arătat publicului că deși timpul trece și ne aflăm într-o continuă schimbare, tot la origini ne întoarcem ori de câte ori avem ocazia și doar aici ne simțim ca acasă. Acest potpuriu de colinde a anticipat venirea în scenă a Ansamblului Folcloric al Facultății de Muzică, coordonat de Ionuț Coșarcă și George Muraru, ținând vie tradiția românească a colindatului.

Publicul a apreciat și felicitat prestația studenților talentați care de fiecare dată încântă urechile ascultătorilor prin munca, dăruirea și perseverența depuse de-a lungul unui întreg semestru. Toate aceste evenimente organizate de Facultate sunt un prilej de a-i uni pe studenți și de a le oferi mai multă experiență scenică, cu toții având în comun dragostea pentru muzică.

Neacșu Cătălina, anul II, Muzică
Gherman Andrei, anul II, Muzică

Facultatea de Muzică la Ambasada României din Spania

În perioada 27.11 – 01.12.2022, o delegație a Facultății de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov a efectuat o deplasare în Regatul Spaniei în vederea susținerii unui recital vocal-instrumental cu ocazia Zilei Naționale a României. Echipa a fost coordonată de conf. univ. dr. Anca Preda-Uliță, iar pregătirea programului muzical a fost realizată de prof. asoc. drd. Florin Bălan.

Programul delegației a cuprins o vizită la Ambasada României din Spania (Madrid), unde grupul de studenți și profesori de la Facultatea de Muzică din Brașov a fost primit de Excelența sa, domnul ambasador George Gabriel Bologan. Reprezentația studenților Facultății de Muzică din cadrul recepției organizate de Ambasada României în data de 29.11.2022 a fost apreciată de participanți. Publicul a remarcat talentul și plăcerea pentru muzică a studenților, programul artistic făcând o impresie bună prin varietatea de genuri muzicale abordate. Prin abordarea unui repertoriu divers (folclor românesc, muzică ambientală, pop, café-concert), programul muzical a urmărit atât promovarea folclorului, cât și cultivarea spiritului european.

Parteneriatul dintre Ambasada României din Spania și Universitatea Transilvania din Brașov are ca scop atât creșterea reputației Universității și a României la nivel internațional, cât și consolidarea relațiilor diplomatice dintre aceste două țări.

Gherman Andrei, anul II, Muzică

Universitatea Transilvania în Peru și Ecuador

În perioada 27.11 – 7.12.2022 o delegație a Universității Transilvania din Brașov, alcătuită din cadre didactice și studenți a efectuat o deplasare în scop cultural și educativ în Peru și Ecuador.

Ziua Națională a României a fost sărbătorită la Lima în cadrul unei recepții organizate de ambasada României în Republica Peru, momentul artistic susținut de studenții și profesorii de la Facultatea de Muzică fiind apreciat de participanții la acest eveniment. Ziua României a fost sărbătorită și în Ecuador, unde Consatul României a organizat un concert de muzică clasică și tradițională românească la Teatrul Sucre din Quito. În cadrul acestui eveniment ansamblul muzical alcătuit din studenții și profesorii de la Facultatea de Muzică a prezentat lucrări reprezentative din creația clasică și folclorul românesc, interpretările bucurându-se de aprecierea publicului.

Programul delegației a cuprins și vizite la instituții de învățământ, precum Universidad Nacional Federico Villareal din Lima sau Conservatorio Nacional de Musica din Quito, Ecuador.

Momentele artistice prezentate de studenții și profesorii Facultății de Muzică au fost apreciate pentru înalta ținută și expresivitatea interpretărilor, în timp ce posibilitățile de cooperare propuse de Universitatea Transilvania din Brașov prin intermediul activității delegației s-au bucurat de apreciere și au stârnit interesul celor cu care au interacționat.

Asist. dr. Karácsony Noémi,
Facultatea de Muzică

„A Glimpse of Romania through music”

Concerte în Sri Lanka

Un grup de șase studenți de la Facultatea de Muzică, alături de prof. univ. dr. ing. Mircea-Horia Țierean, președintele Senatului Universității, conf. dr. Ciprian Țuțu și lect. dr. Alexandra Belibou – Facultatea de Muzică, au efectuat o vizită de promovare a țării noastre și a Universității Transilvania din Brașov în Sri Lanka, cu ocazia Zilei Naționale a României.

În data de 30.11.2022, la Universitatea din Peradeniya, studenții au susținut un spectacol numit *„A Glimpse of Romania through music”* care a inclus mai multe genuri de muzică, atât clasică, cât și tradițională românească. Recitalul a fost primit cu entuziasm de cei aproximativ 150 de spectatori prezenți. După reprezentația românilor, a urmat un program artistic cu muzică și dansuri oferit de studenții Universității din Peradeniya.

Pe data de 1.12.2022, la hotelul Cinnamon Grand din Colombo, a avut loc recepția oficială pentru Ziua Națională a României, organizată de Ambasada României din Sri Lanka, la care au participat aproximativ 200 de invitați. Publicul a inclus personalul ambasadelor din Sri Lanka, oficialități locale și cetățeni români care locuiesc în Sri Lanka. Studenții Universității Transilvania au susținut un program artistic care a fost foarte apreciat de Excelența Sa Dr. Victor Chiușdea, Ambasadorul României în Sri Lanka și Maldive, precum și de dl. Tharaka Balasuriya, ministru adjunct al afacerilor externe, care i-a felicitat personal pe artiștii din Brașov.

Vizita culturală face parte din demersul de intensificare a colaborării internaționale între Universitatea Transilvania din Brașov și ambasadele din străinătate, respectiv universitățile de profil, precum și promovarea folclorului românesc și a țării noastre prin prestații artistice.

Lect. Dr. Alexandra Belibou,
Facultatea de Muzică

Lăuta în Renașterea italiană și franceză

Lăuta este unul dintre cele mai vechi instrumente muzicale ale omenirii. Își are originea în Mesopotamia, înainte cu circa 2000 de ani de era noastră, însă perioada ei de înflorire în Europa este cuprinsă între sec. al XVI-lea și al XVII-lea. Stilul de cânt al lăutei (Lautenstil) a fost creat datorită variatelor influențe asupra compozițiilor și practicii muzicale din anul 1500 până în anul 1800, astfel creându-se și dezvoltându-se fantezia, ricercar-ul, forma de suită și variațiunea instrumentală. În secolul al XVI-lea, lăuta era denumită Regina instrumentorum musicorum (Regina tuturor instrumentelor), având în vedere faptul că oamenii iubeau perfecțiunea și desăvârșirea ei. Claveciniștii francezi, de la Jaques Champion până la Philipe Rameau au încercat să imite acest stil 'francez nou, rupt', care își făcea prezența după anul 1600 prin conducerea vocii în mod neregulat și intrarea în salt a vocilor cu o ornamentație brillantă.

Până la jumătatea secolului al XVI-lea, muzica pentru lăută se afla printre preferințele modale ale vremii, deși unii dintre compozitori se îndepărtau uneori de această idee. În anul 1567, luteistul Gorzianis a alcătuit un manuscris remarcabil cu acompaniament de saltarello în toate cheile minore și majore, în succesiune cromatică ascendentă. Se remarcă faptul că muzica de lăută italiană este mai bogat ornamentată decât cea franceză.

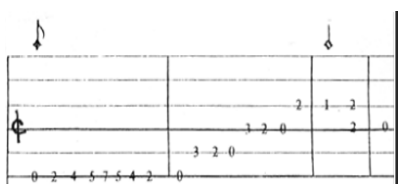
Compozitorul Giovanni Terzi a publicat două cărți (anii 1593 și 1599) care cuprind fantezii, întabulări vocale și dansuri pentru o lăută, duo de lăute și pentru alte instrumente. Tot în secolul al XVI-lea s-a cristalizat un stil propriu al acestui instrument, primul stil perfecționat care a contribuit la formarea suitei clasice, de la Jacques Champion de Chambonnières, la François Couperin, sau la Johann Jakob Froberger.

Dezvoltarea suitei în secolul al XVII-lea (Allemanda-Couranta-Sarabanda-Giga) și a sonatei specifice secolului al XVIII-lea are legătură cu structura instrumentală și ornamentală a lăutei. Acestea au avut o influență mare asupra tehnicii pianistice. În perioada franceză nouă lăuta era acordată în re minor, iar numărul de coarde se mărea la 13 coruri, însemnând 24 de coarde, deoarece primele două aveau coarde simple.

Patru genuri de compoziție alcătuiau repertoriul pentru lăută în perioada renașcentistă:

1. genul de compoziție introductiv (Preludio, Ricercare, Tiento, Fantasia);
2. părți de dans organizate în suite: Pavana - Galliarda; Basse danse - Recoupe- Tourdion; Pavana - Saltarello-Piba (Spingardo); Passamezzo – Padoana - Saltarello (se remarcă înrudiri ritmico-tematice cu suita de mai târziu, Allemanda, Sarabanda, Couranta și Giga);
3. prelucrări de piese vocale: Motete, Madrigale, Canzone (se înrudesce cu missele polifonice de mai târziu);
4. cântece cu acompaniament de lăută: Frottola, Romance, Chanson).

Notarea muzicii de lăută se efectua cu ajutorul tabulaturii, care arăta coardele și locurile ce trebuiau apăsate și lovite pe gâtul instrumentului. Ritmul era reprezentat de semne deosebite ale valorilor de timp deasupra indicației pentru digitație. Se remarcă faptul că notația era diferită în funcție de țara în care se folosea. Așadar, notația italiană (înrudită cu cea spaniolă) este diferită de cea franceză, care a fost mai apoi utilizată în Anglia, Polonia și Ungaria. Cea din urmă a supraviețuit cel mai mult - până la decăderea artei de lăută din ultimul sfert al secolului al XVIII-lea.

Tablatura italiană, germană și spaniolă

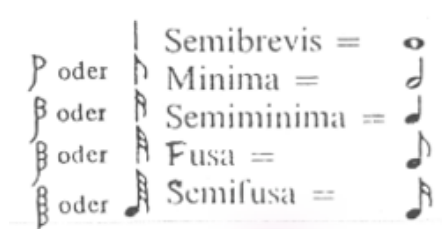

Tablatura franceză

Liniile reprezintă cele șase coarde: linia de sus este coarda cea mai joasă la tabulatura italiană, germană și spaniolă iar linia de jos = coarda cea mai joasă la tabulatările franceze.

În timp ce în tabulatura italiană se utilizează cifrele arabe, în ordine crescătoare: 0 = coarda liberă; 1 = spațiul 1; 2 = spațiul 2; 3 = spațiul 3, etc., în tabulatura franceză înaintarea sunetului pe gâtul lăutei se face cu ajutorul literelor latine mici puse în ordine pe liniile corespunzătoare coardelor (a = coarda liberă; b = spațiul 1; c = spațiul 2; d = spațiul 3, etc.).

Redarea simbolurilor ritmice utilizate în tabulatura italiană și franceză

Italia

Tipografia lui Ottaviano Petrucci din Veneția a distribuit muzica primilor compozitori ai școlii italiene a căror influență s-a făcut simțită în întreaga Europă a secolului al XVI-lea. Primele două cărți, intitulate *Intabulatura di lauta* conțin lucrări de Francesco Spinacino pentru lăută solo și duo. Aceasta cuprinde 25 de piese recercare și întabulări ale cântecelor flamande pentru voce. Următoarele 6 volume ale lui Petrucci constituie o bază solidă în scrierea muzicii pentru lăută. Tromboncino și Marchetto Cara au scris *Capriola Lutebook* (1517) ce cuprinde instrucțiuni pentru interpretare și utilizarea ornamentelor.

Francesco Canova da Milano s-a remarcat prin talentul său improvizatoric (unii contemporani îl numeau "el divino"). El a scris fantezii și dansuri și a fost printre primii care a folosit semne tipărite pentru ornamente. Cărțile sale valoroase sunt *Intabulatura di liuto* (Veneția, 1536) și *Intavolatura de viola o vero lauto* (Neapole, 1536), care cuprinde o formă rară de tabulatură napolitană. De asemenea, aceasta cuprinde și întabulări ale lucrărilor vocale.

Giacomo Gorzanis și Simone Molinaro au publicat lucrări excelente. Acestea includ toate tipurile de compoziție: *ricercare* și *fantasia* (inpirați de stilul contrapunctului promovat de Francesco, dansuri, întabulări de lucrări vocale, piese populare ca: *passamezzo antico*, *passamezzo moderno* și *romanesca*, precum și alte melodii faimoase ale timpului.

Muzica pentru lăută se încadra în structura modală, însă unii compozitori ai vremii au preferat să se depărteze de aceasta și să scrie lucrări originale. În anul 1567, Gorzanis și-a prezentat manuscrisul ce cuprindea 24 *passamezos*, cu acompaniament de saltarello în toate cheile minore și majore și în succesiune cromatică.

În anul 1629, compozitorul italian Giovanni Paolo Foscari a publicat *Involatura di chitarra spagnola*, în care nu a utilizat doar alfabetul muzical cunoscut, ci a adus în atenția lăuțiștilor și chitariștilor vremii stilul de cânt *punteado* (devenit popular până în prezent). Acesta implică ciupirea corzilor cu degetele mâinii drepte folosind buricele, fără unghii.

La jumătatea secolului al XVII-lea, tehnica *rasgueado* era populară mai ales în Italia și Spania. Aceasta implica lovirea corzilor în mod alternativ cu degetele formând acorduri și creând un efect special. *Rasgueado* era notat sub formă de linii verticale aflate fie deasupra cifrajelor corespunzătoare acordurilor, fie deasupra lor. Sistemul de acordaj creat de Amat a fost numit ulterior de către italieni "alfabeto", iar tehnica *rasgueado* a rămas până în prezent foarte îndrăgită de către chitariști, datorită muzicii flamenco reprezentată de chitaristul valoros Paco de Lucia.

Franța

Prima tabulatură franceză tipărită cu cinci linii a apărut în anul 1529, datorită lui Guillaume Vorsterman, în *Livre plaisant et tres utile*. În același an, Pierre Attaingnant a tipărit, la Paris, o colecție ce conține 66 de piese pentru lăută, sub titlul: *Tres breves et familiere introduction. Dixhuit basses dances*.

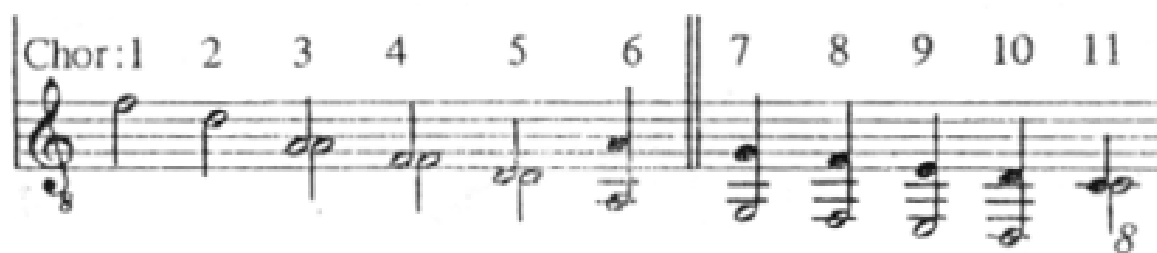
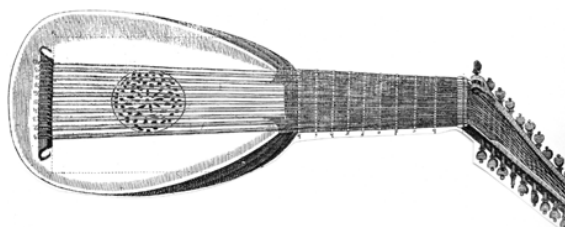
Între anii 1552-1558, Guillaume Morlay a publicat trei culegeri ce conțin lucrări ale sale, iar apoi 6 culegeri cu lucrări ale maestrului său, Albert de Rippe, compozitor italian de fantezii, care a întabulat multe piese vocale. Talentul său a fost apreciat de regii Francois I și Henri al II-lea. Adrian le Roy împreună cu vărul său Robert Ballard au fondat tipografia "Le Roy&Ballard", obținând de la Henric al II-lea privilegiul regal de a tipări muzică. Mai târziu, când compozițiile au devenit faimoase, editura lor a primit titlul de "Imprimeur du Roi en musique". Cei doi frați au publicat 5 cărți ce cuprind instrucțiuni de citire a tabulaturii de lăută și 5 metode de chitară. De asemenea, Le Roy a publicat compozițiile lui Orlando di Lasso pentru ca măiestria acestora să fie cunoscută.

Cărțile intitulate *Premiere livre de tabulature de luth* (1551) și *Livre d'airs de coeur* (1571) cuprind piese pentru voce și lăută. Tehnica utilizată pentru aceste lucrări este descrisă amănunțit și clar în introducerile lucrărilor franceze din acea perioadă. Publicistica ultimei părți a secolului al XVI-lea a decăzut profund, deoarece o mare cantitate a pieselor vechi pentru lăută nu au mai fost puse în valoare.

Termenul „cordes avalées” a fost utilizat în una din cărțile pentru chitară a lui Simon Gorlier (anul 1600) pentru a reprezenta scordatura (lăsarea în jos a anumitor corzi). Așadar, se remarcă o îndepărtare de acordajul de bază specific Renașterii. Această schimbare a avut drept consecință o perioadă în care mulți compozitori nu au mai ținut cont de sistemul vechi de cordaj și au dorit să creeze sisteme noi sisteme, originale, deși au păstrat ca reper vechiul sistem de intervale între coruri.

Cea mai reprezentativă colecție pentru lăută de la începutul secolului al XVII-lea a fost *Thesaurus harmonicus* (1603), de Jean-Baptiste Besard. Lăuta cu 10 perechi de coarde a fost promovată de Robert Ballard (1611, 1614) și de Vallet (1615, 1619, 1620) în piesele pentru cvartet de lăute „superius” și „bassus” - excepționale pentru acea perioadă.

Odată cu creșterea numărului de corzi diapazon, stilul de cânt la lăută a avut parte de schimbări semnificative. Preludiile, courantele, sarabandele au devenit formele favorite, având în vedere faptul că polifonia între melodie și bas, îmbinată cu o structură simplă de acorduri a pus în valoare foarte mult stilul de cânt al lăutei. Gabriel Bataille a aranjat 8 volume care cuprind lucrări ale "scriitorilor de cântece" numite *Airs de differents auteurs* (1608-1618). Acestea arată influența măsurii antice. Așadar, în timp ce fixarea silabelor lungi și scurte nu a fost întotdeauna strictă, iar bara de măsura aproape a dispărut, frazarea și structura poetică au devenit foarte importante. În acest stil au scris compozitorii Pierre Guedron, Du Faut, Francois de Chancy și alții, în perioada în care se folosea un număr mare de acordaje individuale (1630). Aranjamentul cu 11 perechi de coarde a fost cel care a predominat cel mai mult, până la urmă.

Compozitorii Charles Mouton și Gallot au compus muzică într-un stil mai liber, utilizând rubato. Așadar, interpretarea la lăută a devenit mai expresivă în Franța datorită lor.

Tehnica luteistă implica mai multe feluri de atac, mai multe broderii, iar unele nu erau notate în partitură. De asemenea, în perioada aceea se utilizau în cânt notele inegale. Astfel, exista mai multă libertate și mai multe opțiuni pentru în alegerea stilului de cânt al luteistului. Preludiul fără bare de măsură s-a dezvoltat foarte mult. Robert de Visée, unul dintre cei mai importanți compozitori pentru lăută și chitară a scris pentru aceste două instrumente până în secolul al XVIII-lea, însă după anul 1680, nu s-a mai scris multă muzică de calitate.

Începând cu anul 1970, interpreții acestui instrument (lăuțiști și chitariști) susțin numeroase recitaluri solistice și în formații de muzică, cu menirea de a readuce în atenția publicului larg unicul timbru al lăutei. Treptat, aceasta a devenit un instrument dominant în Renaștere, datorită instrumentației bogate și sursă de inspirație pentru compozițiile vremii. Polifonia bogată, tempo-urile dansante au clasat lăuta ca fiind un valoros acompaniator pentru voce și alte instrumente.

Jacques des Rousseaux
Luteist acompaniind un bătrân cântăreț

Bartolomeo Veneto
O femeie cântând la lăuta

Bibliografie:

1. Constantin Andrei - "Lăuta - destinul unui instrument", Editura Media Muzica, București 2006;
2. James Tyler - "The renaissance guitar 1500-1600", Editura Oxford University Press, Vol. 3, Nr. 4, 1975;

„Cu surle și trâmbițe”, instrumentele voievozilor

Deseori prin cronicile medievale românești, sau prin basmele inspirate din viața curților medievale, apare expresia “cu surle și trâmbițe”, fiind sinonimă cu fastul și grandoarea ceremoniilor voievodale. Însă în ciuda popularității expresiei, foarte puțini oameni știu la ce se referă aceasta. Dacă trâmbița mai are încă un înțeles în cultura populară actuală, oamenii recunoscând-o ca o arhaică rudă a trompetei, “surla” a devenit doar un arhaism lipsit de sens de pe vremea lui Grigore Ureche sau a altor cronicari dispăruți în negura timpului. În trecut, acest cuvânt a avut o semnificație imensă, iar instrumentul muzical pe care îl denumește a reprezentat o parte din conexiunea dintre curțile medievale românești și toate marile civilizații ale Drumului Mătăsii.

Surla, sau Zurna, după denumirea turcească este un instrument muzical aerofon cu ancie dublă, un strămoș îndepărtat al oboiului. Are un corp din lemn, de obicei de esență tare, cum ar fi prun, nuc, sau corcoduș (modelele profesionale modern au corpul din abanos sau palisandru), deși anumite variante au corpul din metal. Are un muștiuc de metal, de obicei din alamă și o ancie dublă din trestie. Poate avea 7 sau 8 găuri și este acordată într-un mod de stare majoră, de obicei ionic, deși anumite modele cu doar 7 găuri nu includ și octava sunetului de bază, fiind astfel acordate într-un sistem sonor heptacordic. În funcție de mărimea instrumentului se modifică și tonalitatea, surlele mari fiind acordate în mod ionian pe Mi (aprox. 164Hz), cele mai comune sunt acordate în moduri ionice pe Fa, Sol, sau Si bemol. Iar cele mici pot fi acordate în mod ionian pe Do (aprox 261Hz).

Varietatea morfologica a acestui instrument din Peninsula Balcanică se corelează cu diversitate etnică și geografică a zonei. În cultura populară instrumentului i se atribuie origini turcești, lucru pe care îl putem observa foarte ușor și din denumirea maghiară a instrumentului: “Töröksip” (țeavă turcă/fluier turc). Însă realitatea este puțin mai complicată deoarece instrumente similare nu se găsesc doar în fostele regiuni adiacente imperiului otoman, ci în aproape toate culturile Euro-asiatice, dar cu denumiri diferite. În China se numește Suona și are aceleași caracteristici generale ca și Surla, în India se numește Shehenai și are de asemenea aceleași caracteristici generale, cu excepția faptului că în sudul Indiei și în Sri Lanka (unde se numește Horanawa), are o scară muzicală hexacordică (având doar 5 găuri). În Turkmenistan și alte părți ale Asiei Centrale se numește Tuiduk, în Armenia și alte părți ale munților Caucaz se numește Duduk și deși are câteva diferențe având o ancie mai mare și un sunet mai moale, are tot aceleași caracteristici generale ca și Surla. Însă răspândirea geografică a instrumentului nu este limitată doar la Asia și Europa de Est, există multe exemple ale prezenței instrumentului și în Europa de Vest, deși în foarte multe părți ale vestului Europei reprezintă o tradiție aproape dispărută. În Germania exista instrumentul Rauschpfeife în Evul mediu, în Bretagne există încă instrumentul Bombarda, iar în Țara Galilor se numește Pibgorn. Toate acestea reprezintă mici variațiuni ale aceluiaș instrument, posibil un instrument primordial al primilor Homo Sapiens.

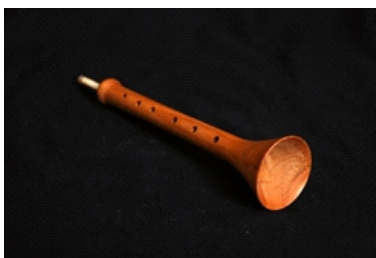
„Zurna”

„Bombarda”

În Țările Române avem primele atestări documentare ale instrumentului undeva prin Evul Mediu, deși posibili strămoși ai săi cum ar fi Aulosul grecesc există încă din antichitate în jurul Mării Negre. Paul din Alep descrie instrumentul, în cadrul călătoriilor sale prin Moldova, ca fiind un instrument ceremonial folosit în cadrul sărbătorilor voievodale, fiind probabil alături de trâmbițe, o componentă principală a fanfarelor voievodale moldovenești. Din păcate, odată cu reorientarea culturală a Țărilor Române de la jumătatea secolului al XIX-lea, instrumentul a dispărut aproape în totalitate, fiindcă făcea parte din „vechea paradigmă muzicală turcească” și a fost înlocuit de clarinetele și trompetele fanfarelor militare austriece și rusești, rămânând doar în comunitățile turcești din Dobrogea sau din Ada Kaleh; în comunitățile de etnie rromă, ramura Ursari până să fie înlocuit de saxofon în secolul XX. „Ultima reductă” a surlei medievale o reprezintă Scheii Brașovului, unde organizația Junilor Brașovului încă folosește surla pentru muzica ceremonială din sărbătorile lor mari, cum ar fi Buna Vestire sau Duminica Tomii. Junii folosesc o surlă de metal, iar tradiția acestui instrument este transmisă din tată în fiu și e foarte respectată și foarte bine păstrată. Există un singur surlaș și repertoriul ceremonial este ținut secret de acesta. Există foarte puține înregistrări și foarte puține fotografii.

În concluzie, Surla este un instrument cu un trecut glorios pe teritoriul de astăzi al României, instrumentul ce a acompaniat încoronările marilor voievozi, instrumentul ce a cântat marșurile armatelor victorioase din tumultosul ev mediu românesc, dar și un instrument al rezistenței în potruva asimilării culturale, cum reprezintă surla Junilor Brașovului, însă din păcate la trecutu-i mare cu greu se poate vorbi de un mare viitor, în ziua de astăzi instrumentul este ca și dispărut din peisajul sonor al muzicii românești și cum lumea prin apriga sa modernizare se îndepărtează cât mai mult de tradiție, surla va rămâne din păcate, doar un arhaism fără sens dintr-o expresie populară.

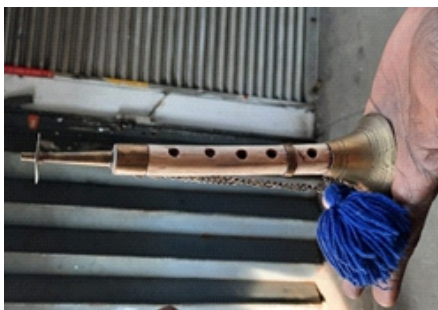
„Töröksip”

„Rauschpfeife”

„Suona”

„Horanawa”

„Surla Junilor”

Creații literare ale studenților

*Eram doar un suflet rătăcit pe mare,
Eram o umbră vie, pierdută, undeva, în zare ;*

*Și pluteam... pluteam agale
Pe a visurilor luntre călătoare.*

*Eram doar un punct și priveam infinitul
Pătat din loc în loc de picuri de lumină;
Luna-și răsfrângea argintul
Iar eu o auzeam de-aproape cum suspină.*

*Atunci simțeam că gândul meu zbura
Iar timpul se înfiora*

Și dispărea...

*Pierzându-și urma undeva... în neant.
În nestatornicia lor, zările se alungeau,*

Mă-mbrățișau,

Înconjurau eternul,

*Și se întorceau, apoi, printr-o gaură de ac.
Dar nu știu cum, de-odată, gaura s-a-nchis!
Ca o poartă ferecată în fața marelui meu vis.*

Luntrea s-a cutremurat

Și valuri negre, spumegânde, au urlat...

Apoi a început furtuna.

Timpul s-a-ntors și a crestat cu lama-i ascuțită

Cerul, stelele, iar luna

S-a spart în mii și mii de cioburi,

Pe care calc eu aici și acum.

Acum...

Acum întind mâna și încerc să prind din zbor o clipă.

Dar e prea slabă... Se frânge.

Ca praful spulberat și luat de vânt.

Și-odată cu mine, întunericul plânge.

Acum...

Acum mă poartă pașii înspre malul mării.

Îi simt mirosul proaspăt și ușor sărat...

... de lacrimi;

Și văd, acolo, în străfundul zării

Un punct... un punct ce moare.

Și-acum parcă mai văd în zare,

În largul mării infinite, o luntre călătoare.

(extras din Sarah Golden și Piatra Vieții)

Anca Bratu, anul I, SPIIV

*Frica e un monstru negru
Ce te poate prinde-ușor
Și-ntunericul să birui
Ai nevoie de-ajutor.
Luptă și nu te lăsa!
Iar magia vei afla,
Doar crede-n inima ta!
Atunci când tu îl vei chema,
Soarele va apărea
Și-ți va înconjura tâmpilele de raze.
Calda, curata lumină
E mai aproape decât crezi;
Iar tu sincer de o cauți,
Sunt sigură c-ai s-o vezi!*

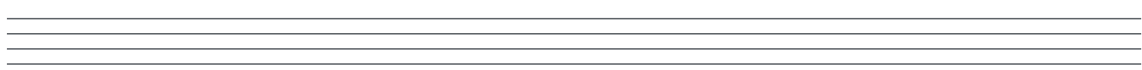
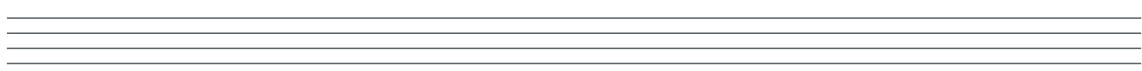
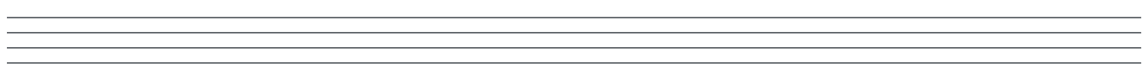
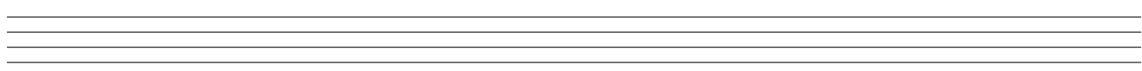
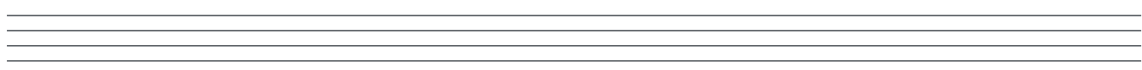
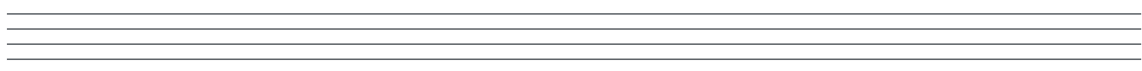
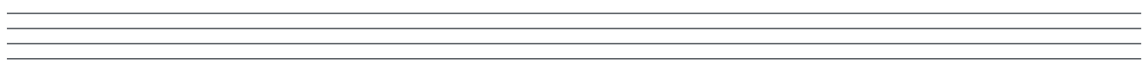
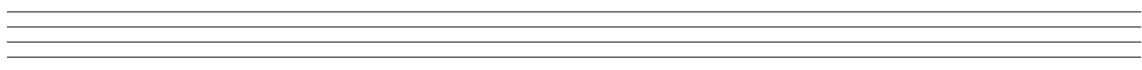
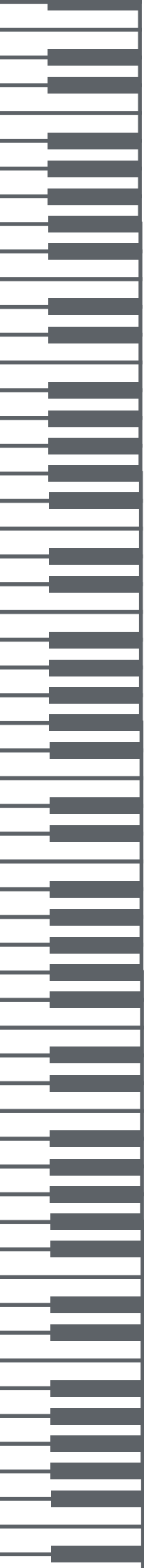
(extras din Sarah Golden și Piatra Vieții)

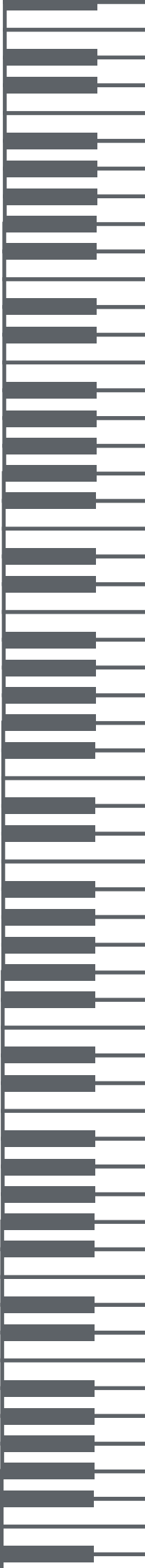
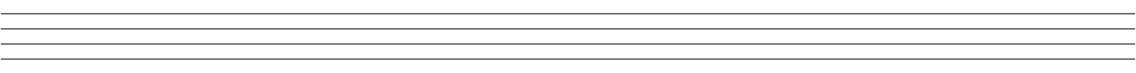
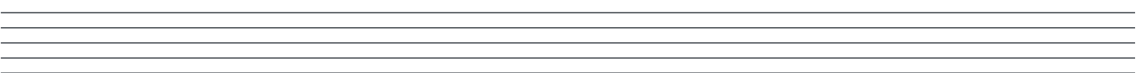
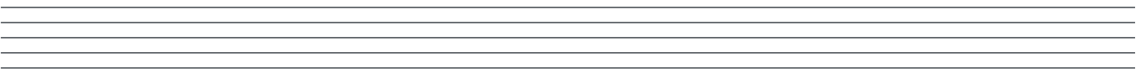
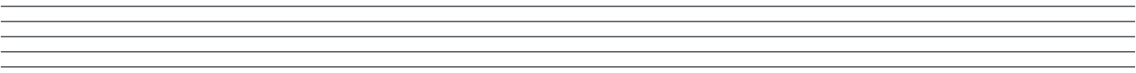
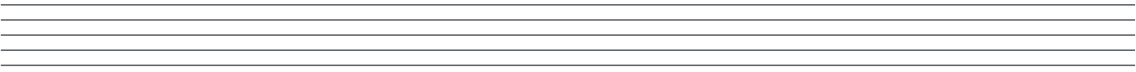
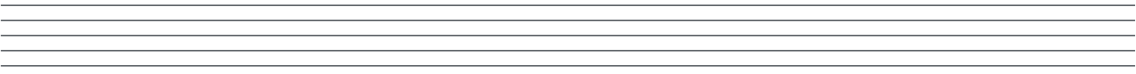
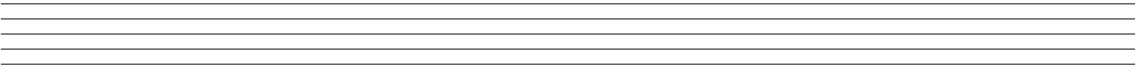
*Speranța tot există undeva.
Cuminte, așteaptă s-o găsim.
În mine, în tine, în noi,
în ultimul care va mai spune „noi nu suntem
eroi”;
Dar suntem vii, așa ca voi.*

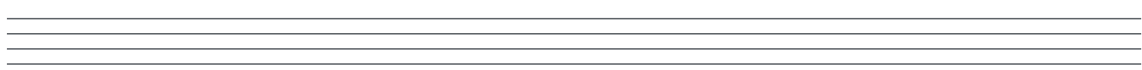
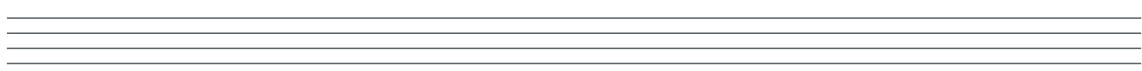
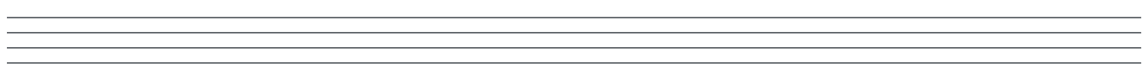
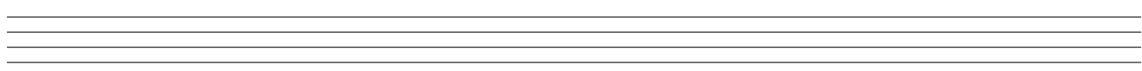
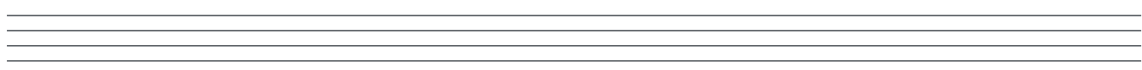
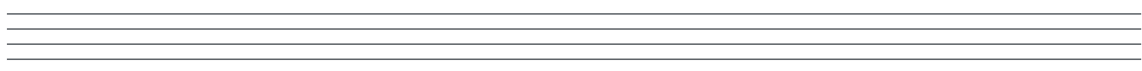
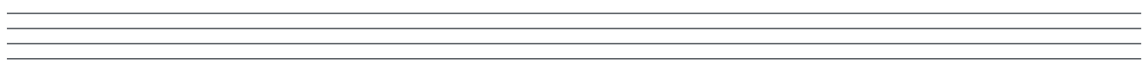
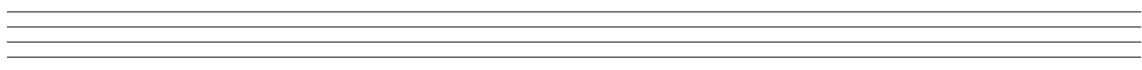
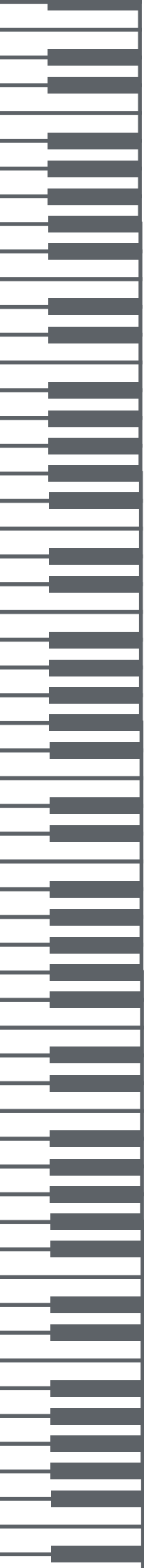
*Aș vrea să spun: „mi-e frică”.
Dar știu că sunt prea mică
să mă măsoar cu judecata cea eternă,
mai presus de mine și de tine
și de stele și de nouri
și de noi... care de fapt s-a rupt în doi.
Oriunde mă așez stă ecoul tău.
Îmi joacă-n suflet și mă trădează.
Îmi dansează-n palmă
și se-ntinde peste eul meu.
Mă strecoar încetișor...
E toamnă.*

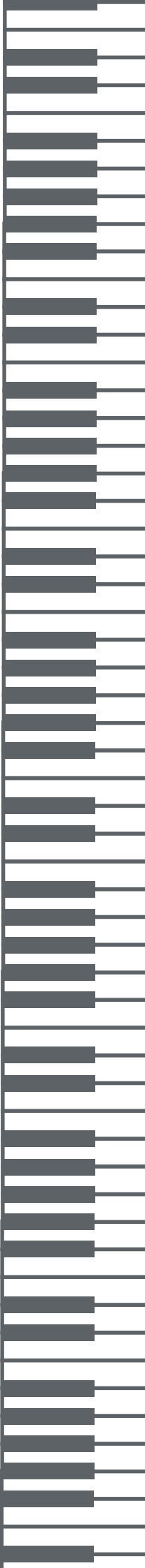
Anca Bratu, anul I, SPIIV

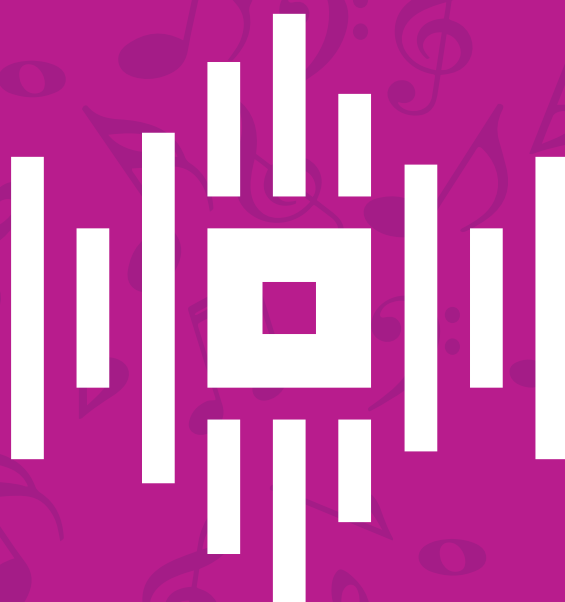

ISSN 2501-7640
ISSN-L 2501-7640

EDITURA
UNIVERSITĂȚII
TRANSILVANIA
DIN BRAȘOV